

Передмова (Дедков М. В., Кладова Г. Л.).....	3
Тема 1. Перші форми державності на території України у стародавню добу (Сигида Г. А.).....	5
1.1. Форми організації суспільства в кам'яному та бронзовому віках.....	5
1.2. Виникнення і розвиток елементів державності у найдавніші часи.....	10
1.3. Державні утворення східних слов'ян.....	16
Тема 2. Ранньофеодальна держава – Київська Русь (IX – XIII ст.) (Кладова Г. Л.).....	20
2.1. Історична наука про походження Київської Русі.....	20
2.2. Три періоди в історії формування давньоруської державності, її занепад.....	24
2.3. Роль та місце Київської Русі в історичній долі українського народу.....	36
Тема 3. Галицько-Волинська держава. Українські землі в складі Литви та Польщі (II половина XIII – XVI ст.) (Кладова Г. Л.).....	41
3.1. Галицько-Волинське князівство та боротьба українського народу проти монголо-татарської навали.....	41
3.2. Українські землі в складі Великого князівства Литовського.....	48
3.3. Український народ під владою Польщі.....	54
Тема 4. Українське козацтво, його роль у процесах державотворення (XV – XVII ст.) (Щербина Т. П.).....	61
4.1. Виникнення козацтва.....	61
4.2. Запорозька Січ – «козацька християнська республіка».....	64
4.3. Утворення реєстрового козацького війська.....	73
4.4. Перетворення козацтва на провідну соціальну верству українського народу.....	75
Тема 5. Державне відродження України (Іващенко Ю. В.).....	80
5.1. Велике народне повстання.....	80
5.2. Утворення Української козацької республіки.....	89
Тема 6. Ліквідація козацької державності (Катрич В. П.).....	97
6.1. Громадянська війна в українському суспільстві. Криза і поразка української революції (1657 – 1676 рр.).....	97
6.2. Гетьманщина як політична система: сутність і еволюція.....	107
6.3. Остаточне скасування української державності.....	115

Тема 7. Українські землі	
у складі Австрійської та Російської імперій (<i>Турчина Л. В.</i>).....	122
7.1. Правобережні і західноукраїнські землі	
в другій половині XVII – першій половині XIX ст.	122
7.2. Наддніпрянська Україна в кінці XVIII – першій половині XIX ст.	136
Тема 8. Національно-визвольний рух	
в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. (<i>Сарнацький О. П.</i>)....	147
8.1. Національно-культурні та громадсько-політичні рухи в Україні.....	147
8.2. Утворення і діяльність українських політичних партій на початку XX ст.	
Проголошення ідеї «самостійності України»	157
8.3. «Українське питання» у Державних думках Росії	164
Тема 9. Українська революція: доба Центральної ради (<i>Кузьменко В. В.</i>).....	170
9.1. Створення Української Центральної ради.....	170
9.2. Діяльність УЦР на шляху відродження української державності.....	174
9.3. Перше становлення радянської влади в Україні	182
Тема 10. Україна в умовах боротьби	
за збереження державної незалежності (1918–1920 рр.) (<i>Кузьменко В. В.</i>).....	185
10.1. Українська Народна Республіка:	
від Брестського мирного договору до гетьманського перевороту.....	185
10.2. Українська держава гетьмана П. Скоропадського.....	189
10.3. Україна в період Директорії. Політика радянської влади в Україні.....	193
Тема 11. Україна в умовах утвердження тоталітарного режиму:	
соціально-економічні процеси (<i>Дедков М. В.</i>).....	209
11.1. Відбудова української економіки в період НЕП.....	209
11.2. Політика індустріалізації в Україні.....	219
11.3. Колективізація та її наслідки в УРСР. Голод 1932 – 1933 рр.	225
Тема 12. Україна в умовах утвердження тоталітарного режиму:	
соціально-політичні процеси (<i>Дедков М. В.</i>)	232
12.1. Державно-правовий статус українських земель	
на початку 20-х років. Союзний договір 1922 р.	232
12.2. Політика коренізації в Україні	237
12.3. Суспільно-політичне життя в умовах зміцнення тоталітарного ладу.	
Сталінська конституція.....	245
Тема 13. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами (<i>Чоп В. М.</i>).....	255
13.1. Статус західноукраїнських земель у 20–30-і роки.....	255
13.2. Партії та політична боротьба в Західній Україні	262

Тема 14. Україна в Другій світовій війні (Бідзіля П. О., Бровко В. Г., Ремізников В. В.)	272
14.1. Західноукраїнські землі у зовнішньополітичних планах СРСР та Німеччини. Договори між Німеччиною й СРСР та їх практична реалізація	272
14.2. Початок Великої Вітчизняної війни. Героїчна оборона Києва, Одеси, Севастополя. Причини невдач Радянської Армії	275
14.3. Поразка німецьких військ під Москвою та Сталінградом. Поступове визволення українських земель від окупації	279
14.4. Соціально-економічні та політичні наслідки II світової війни для України	290
Тема 15. Суспільно-політичне життя України другої половини 40-х – першої половини 80-х рр. (Гордєєв Б. В.)	298
15.1. Україна в перше післявоєнне десятиріччя	298
15.2. Наростання системної кризи тоталітарного ладу	304
Тема 16. «Перебудова» і розпад СРСР. На шляху до незалежності (Орел В. К.)	314
16.1. Необхідність суспільно-політичних змін в СРСР. Курс на «прискорення»	314
16.2. Нові явища в соціально-політичному та громадському житті України	320
16.3. Крах СРСР	329
Тема 17. Україна наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. (Кригульська Т. Б., Ремізникова І. В.)	333
17.1. Утвердження національної української держави	333
17.2. Суспільно-політичне життя України	337
17.3. Міжнародні відносини України	345
Матеріали до курсу	
Демографічні процеси на Півдні України у XVII – XIX ст. (Орел В. К.)	352
Студентський рух в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. (Гордєєв Б. В.)	358
Запорізький край в роки Другої світової війни (Бідзіля П. О., Бровко В. Г., Ремізников В. В.)	371
Історичні портрети	
Володимир Боніфатійович Антонович (Гордєєв Б. В.)	379
Нестор Іванович Махно (Чоп В. М.)	386
Микола Хвильовий (Турчина Л. В.)	397
Хроніка державотворчого процесу (Кузьменко В. В.)	405